

KOMMISSORIUM – HOLBÆK KOMMUNES ARKITEKTURPOLITIK

Januar 2022, Sagsnr. 21/021611

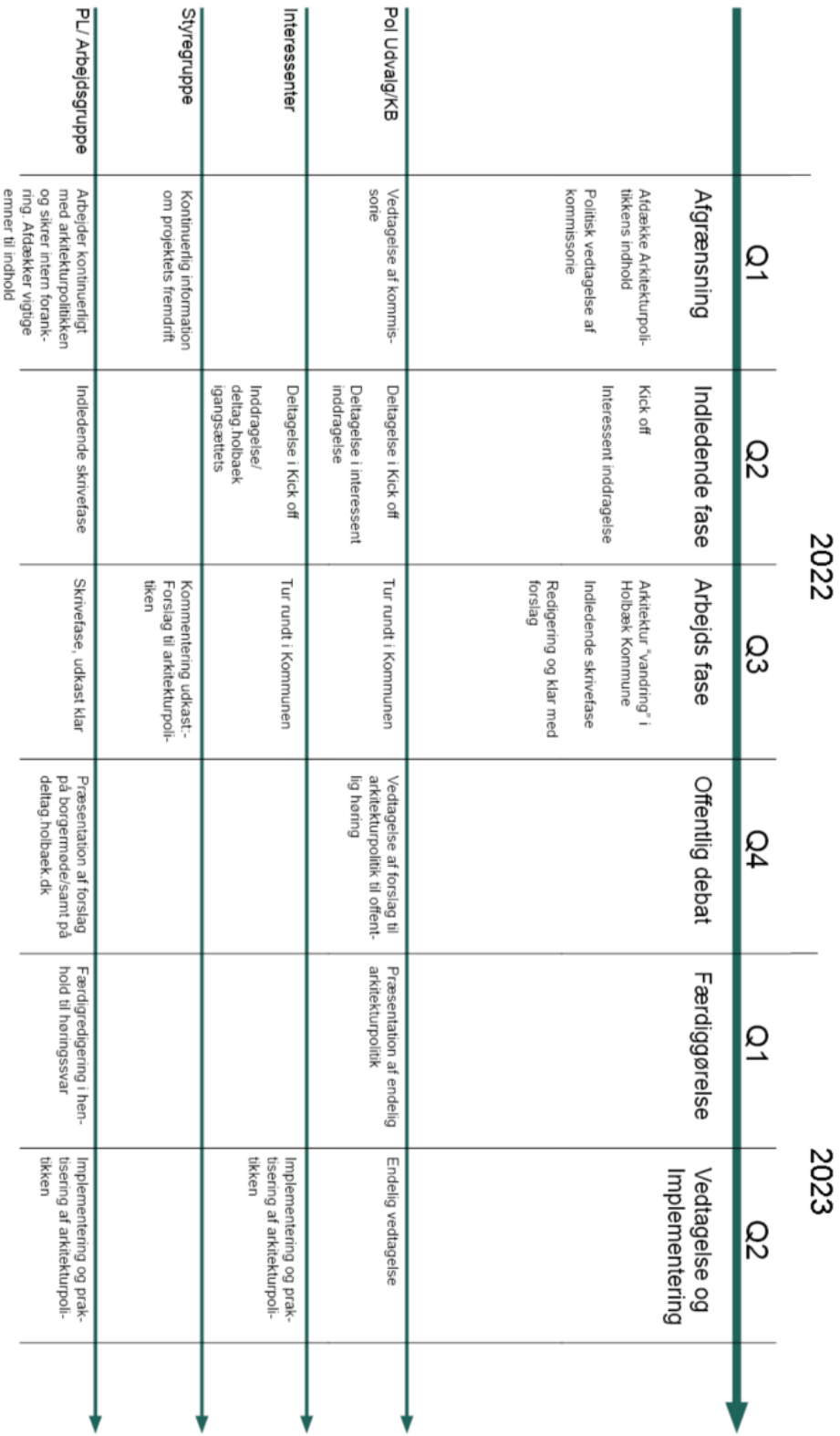
Baggrund	<p>Holbæk Kommune er i konstant fysisk udvikling. Det gælder både indenfor bebyggelse, men også arealudvikling generelt. Nogle områder udlægges til nyt byggeri, nogle områder skal vi bevare, mens andre områder igen transformeres fra gammelt til nyt. Vores byer, byrum, bebyggelse og landskaber, er det, der definerer og rammesætter den fysiske oplevelse af vores kommune.</p> <p>For at understøtte og sikre kvalitet i fremtidens fysiske udvikling af kommunen og samtidig værne om vores eksisterende bevaringsværdier i det byggede miljø og i vores landskaber, er det vigtigt og nødvendigt, at vi har en fælles og klar holdning til værdigrundlaget i vores arkitektur, byrum og landskabsarkitektur i Holbæk Kommune.</p> <p>Derfor skal der udarbejdes en ny arkitekturpolitik, hvor der politisk tages stilling til den ramme, der skal definere fremtidens by- og landskabsudvikling.</p> <p>Arkitektur er et samspil mellem bygninger, byrum, landskaber og funktioner. Holbæk Kommune er med sine mange landsbyer, byer og landskaber en kommune med en bred palette af værdifulde arkitektoniske kvaliteter. Det gælder eksempelvis vores bygninger opført som "bedre byggeskik", vores kulturmiljøer og vores håndværkstraditioner. Købstadsmiljøet i holbæk by, havnen, sammenhængen til fjordlandskabet, gamle herregårde og herregårdslandskaber m.m., men også nyere enkeltstående byggerier som eksempelvis det fredede Holbæk Seminarium m.fl.</p> <p>Holbæk Kommune rummer imidlertid også steder med vekslende funktioner og varierende kvalitet, som vi ønsker at udvikle og tilpasse – for fremtidens generationer.</p> <p>Vi skal sikre, at vi i fremtiden bygger nyt eller omdanner med respekt for stedernes kvaliteter. At vores landsbyer og byer udvikles, men også bevarer deres historie gennem valg, der sikrer kvalitet i samspillet mellem nyt og gammelt. Og vi skal sikre at udviklingen bidrager til at skabe attraktive steder for alle borgere i Holbæk Kommune.</p> <p>Arkitekturpolitikken kan betragtes som en politik, der formulerer et defineret værdisæt, der udstikker Holbæk Kommunes holdning – og dermed retning for udviklingen af vores fysiske rammer. Politikken suppleres af dialogværktøjer, som eksempelvis screeningsskema, arkitekturstilblade, skiltemanual m.v., der medvirker til at udmønte og understøtte dette værdisæt, i behandlingen af konkrete sager.</p> <p>Arkitekturpolitikken for Holbæk Kommune vil støtte op om kommunalbestyrelsens visioner, som de er beskrevet i en række delplaner og strategiplaner, herunder eksempelvis visioner for:</p> <ul style="list-style-type: none">- Det gode og sunde liv (de rette fysiske rammer)- (Bæredygtige) byer, lokalsamfund og fællesskaber (by og landskabskvaliteter)- Grøn omstilling, visionær og bæredygtig udvikling- Turisme
-----------------	---

Sammenhæng til andre strategier	<p>Arkitekturpolitikken skal bidrage til at skabe konsensus om videreudviklingen af de mange tanker og analyser, der allerede ligger for udviklingen af Holbæk Kommune, såvel som den skal bidrage til at rammesætte for fremtidig udvikling i kommunen. En række eksisterende politikker og planer, der beskriver behovet for udvikling i Holbæk Kommune, skal derfor støttes op af arkitekturpolitikken. De planer, der har sammenhæng til arkitekturpolitikken, er følgende:</p> <p>Kommuneplan 2021</p> <p>Boligstrategien</p> <p>Havneudvikling/Havneplan</p> <p>Planstrategien</p> <p>Mobilitetsstrategien</p> <p>Sundhedspolitik</p> <p>Politik for børn, unge og voksne med særlige behov</p> <p>Udviklingsplaner for Holbæk Bymidte og for de øvrige lokalområder</p> <p>Kultur og fritidspolitikken</p> <p>Naturpolitikken</p> <p>m.fl.</p>
--	---

<p>Projektets overordnede formål</p>	<p>Formålet med en arkitekturpolitik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arkitekturpolitikken har til formål at sikre en fælles holdning til de fysiske rammer der udvikles i Holbæk Kommune. Arkitekturpolitikken skal dermed sikre en standard og sætte et ambitionsniveau for fremtidens transformation, såvel for ny bebyggelse som for bevaring og udvikling af bebyggelse og indpasning i landskaber i Holbæk Kommune. • Arkitekturpolitikken kan - med udgangspunkt i kommunens eksisterende arkitektoniske værdier og ambitioner for fremtidens arkitektur – identificere og prioritere et arkitektonisk værdisæt, der sætter en klar retning for, hvordan der skal udvikles om omdannes for en mere bæredygtig fremtid. • Arkitekturpolitikken kan styrke dialogen omkring arkitektur og bevaring mellem politikere, borgere og forvaltning og andre interessenter og derved skabe en fælles forståelse for de ønskede kvaliteter i vores byer og landskaber. • Arkitekturpolitikken kan sikre en bred forankring internt og eksternt i kommunen, for derved at sikre en målrettet udmøntning af arkitekturpolitikken, og et grundlag for administrationen til at gå i dialog om projekter med udviklere. Gennem konstruktiv dialog baseret på politikens definerede ambitioner og værdier skal fremtidig transformation, ny bebyggelse og udvikling derved leve op til den retning politikken sætter. <p>Arkitekturpolitikken kan være rammesættende for kommuneplanen og lokalplanlægningen og dermed være et aktivt redskab til at sikre, at fremtidige projekter gennem dialog med udviklere bygherrer og rådgivere, udvikles med udgangspunkt i stedbundne kvaliteter, eksempelvis ved at udvikle screeningsværktøjer, m.v., der understøtter formålet.</p>
<p>Beskriv idéen og hvilken forandring projektet skal skabe?</p>	<p>Arkitekturpolitikken skal formulere de overordnede rammer for fremtidig udvikling af Holbæk Kommunes byer, byrum og landskaber indenfor emnerne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ny arkitektur 2. Natur og landskabsværdier 3. Landsbyudvikling 4. Kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger 5. Det sunde og bæredygtige byliv <p>Arkitekturpolitikken vil med afsæt i de fem tematiske nedslagspunkter være løftestang og retningsgiver for dialogen om omdannelse og udvikling af Holbæk Kommune. Den vil kunne sætte en standard for udviklere såvel som den vil være praktisk anvendelig i forbindelse med udvikling af lokalplaner, håndtering af bygge- og landzone sager, samt udbud af nye udviklingsområder såvel som drift og vedligehold af eksisterende områder.</p>

<p>Arkitekturpolitik ken – overordnet disposition</p>	<p>Arkitekturpolitikens udformning</p> <p>Arkitekturpolitikken skal formulere en række mål for udviklingen af vores fysiske rammer, som tilsammen sikrer en værdiskabelse, god byggeskik og mødet mellem mennesker, bebyggelser og byrum. Derfor skal vi tænke på sammenhængen mellem de store linjer i planlægningen til mødet i det nære. Med andre ord skal vi have formuleret arkitekturens værdisæt i tre skala niveauer:</p> <p>Stor skala: Bebyggelsens samspil med bydele, landskaber, Landsbyer, kortlægning af infrastruktur og data</p> <p>Mellem skala: Byrum (Bebyggelsens samspil med de nærmeste omgivelser, gademiljø m.v.)</p> <p>Lille skala: Bebyggelsens udtryk, materialitet, detaljering og samspillet mellem ude og inde</p> <p>Implementering</p> <p>I tillæg til Arkitekturpolitikken udarbejdes et screeningsværktøj, der tager udgangspunkt i en stedsanalyse. Screeningsværktøjet definerer målrettet de værdier og indsatsområder, der er vigtige at forholde sig til i kommende projekter, set i forhold til det givne sted, hvor projektet skal placeres. Værktøjet skal ses som en tjekliste og et dialogværktøj, der sikrer den tidlige forventningsafstemning mellem udviklere, bygherre, og myndighed.</p> <p>I forlængelse af Arkitekturpolitikken og screeningsværktøjet vil der løbende blive udarbejdet vejledninger, der mere specifikt beskriver og rammesætter udvikling af særlige bebyggelsestyper, og andre emner, der påvirker vores fysiske miljø visuelt. Det kan eksempelvis være vejledninger for (ufuldstændig liste):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stilblade, som arkitekturguidelines til forskellige bygningstypologier og stilarter - Boliger i det åbne land - Skilte - Materialer i byggeriet - Kulturmiljøer - Istandsættelse af bevaringsværdige bygninger (materialer mv) - Parcelhuse(/bindingsværk/historiske huse) - Byrumsinventar - Belægninger - Beplantning - Mfl. <p>Flere ideer til opretholdelse af arkitekturpolitikens formål kunne være at have en årlig tilbagevendende begivenhed hvor der præmieres for ny bedste nybyg, transformation eller lign.</p> <p>Opfølgning og evaluering</p> <p>Arkitekturpolitikken vil formulere en fælles ramme for hvordan vi ønsker vores fysiske udvikling i fremtiden i Holbæk Kommune. Det kræver at der blandt politikere og forvaltninger udvikles et fælles sprog, så politikken kan omsættes til en aktiv arkitekturpolitik, hvor kulturen omkring den er kendt af både borgere, bygherrer og investorer. Det kræver dels bred opbakning men i høj grad også ressourcer til kontinuerlig formidling, så den får den forventede virkning og effekt vi ønsker, samtidig med at der bliver plads til kvalificeret udvikling og vedligeholdelse.</p>
--	---

Arkitekturpolitikken skal indstilles til politisk vedtagelse i Q2, 2023.
 Endelig igangsætning af processen følger efter vedtagelse af kommissorium Q2, 2022.

Tidsramme

<p>Projekttype og beslutningskompetence</p>	<p>Arkitekturpolitikken forankres i Udvalget for Plan, bolig og lokal udvikling, som vil blive inddraget gennem hele processen, gennem drøftelser i udvalget, deltagelse på lokal arkitekturtur og temamøde, deltagelse i aktiviteter med interessenter, samt løbende orientering om projektets fremdrift</p> <p>Kommunalbestyrelsen skal vedtage den endelige arkitekturpolitik.</p> <p>Succeskriterier:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. At få skabt en arkitekturpolitik der sætter retning og ambitioner for fremtidens udvikling og transformation af Holbæk Kommunes bebyggelse, byrum og landskaber. b. At få en visionær og ambitiøs arkitekturpolitik for Holbæk Kommune, der bliver et brugbart dialogværktøj i samspil mellem developere, bygherre og myndighed <p>Arkitekturpolitikken skal være et dynamisk dokument, der kan tilpasse sig udviklingstendenser indenfor bæredygtighed, teknologi og materialer.</p> <p>Administrativt er arkitekturpolitikken forankret i Vækst og Bæredygtighed. Der er nedsat en administrativ styregruppe til at sætte de administrative og organisatoriske rammer for processen.</p>
<p>Interessenter/Eksterne samarbejdspartnere</p>	<p>Følgende eksterne interessenter er koblet på arbejdet med arkitekturpolitikken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Borgere i Holbæk Kommune • Embedsmænd • Lokalfora • Lokale arkitekter • Foreningen for bygnings- og landsskabskultur i Holbæk Kommune • Museum Vestsjælland • Investorer/bygherrer • Repræsentant for ejendomsejere i bymidten <p>De eksterne interessenter vil blive inddraget aktivt, ved at blive inviteret til dialogmøder i forbindelse med udarbejdelse af arkitekturpolitikken.</p>
<p>Økonomi</p>	<p>Interne ressourcer</p> <p>Ressourcer til eksterne oplægsholdere</p> <p>Ressourcer til inddragelse, evt. udgifter til busekskursioner, borgermødeforplejning m.v.</p> <p>Ressourcer til implementering, revidering og udvikling af temafoldere</p> <p>De samlede udgifter vurderes at kunne afholdes inden for en ramme på 100.000 kr.</p>